

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ

Гене́за

ОЛЕНА ГАЙДАМАКА, НАТАЛІЯ ЛЕМЕШЕВА

АЛЬБОМ з МИСТЕЦТВА

5

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА

Geneza

030093

- відповідає модельній навчальній програмі «Мистецтво. 5–6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авторки: Масол Л.М., Просіна О.В.)
- створює передумови формування ключових і предметних компетентностей учнів через систему практикоорієнтованих завдань
- передбачено систему різних видів завдань для виконання на уроці, удома та в позаурочний час

до підручника «МИСТЕЦТВО», 5 кл.
авт. Олена Гайдамака,
Наталія Лемешева

УДК 7(075.3)
Г14

О.В. ГАЙДАМАКА, Н.А. ЛЕМЕШЕВА

АЛЬБОМ З МИСТЕЦТВА

Навчальний посібник інтегрованого курсу
для 5 класу закладів загальної середньої освіти

*Схвалено для використання в освітньому процесі
(гриф за посиланням <https://geneza.ua/dodatkov-materiali/normativna-baza-listi-pro-nadannya-grifa>)*

Київ Видавничий дім «Гене́за» 2022

У посібнику використано репродукції творів:

Катя Дудник; Марфа Тимченко. Засвіт встали козаченьки; Н. Шайкіна. Квітковий натюрморт; О. Зарянін. Регата; Ф. Кало. Натюрморт; емблема Міжнародної екоорганізації «Гринпреасе»; Н. Хохлова. Натюрморт у холодних тонах; Т. Тама. Теплий натюрморт; А. Вітошинська. Гарбузи; статуя Артеміди в Луврі; Е. Дега. Маленька чотирнадцятирічна танцівниця; Тутмос. Бюст Нефертіті; А. Куц. Монумент Незалежності, м. Київ.

Гайдамака О.В.

Г14 Альбом з мистецтва : навчальний посібник інтегрованого курсу для 5-го кл. закл. заг. серед. освіти / Олена Гайдамака, Наталія Лемешева. – Київ : Вид. дім «Гене́за», 2022. – 64 с. : іл.

ISBN 978-966-11-1308-3.

Зміст уроків у пропонованому посібнику відповідає новій програмі з мистецтва для 5-го класу закладів загальної середньої освіти і підручнику «Мистецтво. 5 кл.» авторів О.В. Гайдамаки та Н.А. Лемешевої. Альбом містить практичний матеріал, що врізноманітнює і доповнює процес навчання.

УДК 7(075.3)

ISBN 978-966-11-1308-3

© Гайдамака О.В., Лемешева Н.А., 2022
© Видавничий дім «Гене́за», оригінал-макет, 2022

Любий п'ятикласнику!
Люба п'ятикласнице!

Нумо занурюватися в барвистий
світ мистецтва!

А яке воно сьогодні?
Професійне і народне,
Опера, балет, пісні,
Марші й танці запальні,
Графіка, театр, дизайн
На папері і онлайн.
Конструюй, малюй, ліпи,
Помічай красу довкола,
Грай, співай, танцюй - твори
В Новій українській школі!

НАРОДНЕ І ПРОФЕСІЙНЕ МИСТЕЦТВО

МИСТЕЦТВО НАВКОЛО

1. Що роблять діти на картині? Який настрій твору?

2. Ти любиш слухати музику, щоб (познач):

збадьоритися

заспокоїтися

пофантазувати

поміркувати

підняти настрій

3. Яку музику виконують діти? Допиши в табличку характеристики, яких не вистачає.

		інструментальна
з акомпанементом		

1. Поєднай картину з відповідною назвою формату.

вертикальний горизонтальний круглий

трикутний овальний

2. Ти любиш розглядати картини, щоб (підкресли):

дізнатися більше про світ, про мистецтво поміркувати

пофантазувати змінити свій емоційний стан

3. Створи композицію – частину панно на тему «Як гарно було влітку!».

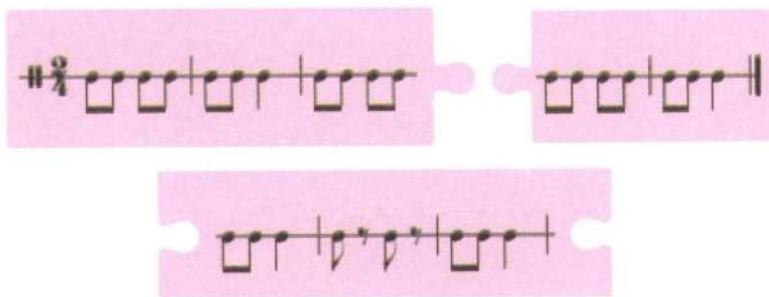

НАРОДЖЕННЯ МИСТЕЦТВА

1. Поміркуй, із чого первісні люди могли створювати музичні інструменти. Запиши.

2. Об'єднай лінією відповідні пазли. Запиши цілісну ритмічну послідовність. Відтвори її на f швидко, бадьоро; на p помірно. Порівняй емоції від виконання ритму.

3. Придумай власний ритм з різних тривалостей у розмірі 2/4. Розрахуй, щоб у кожному такті кількість тривалостей не перевищувала зазначеного розміру.

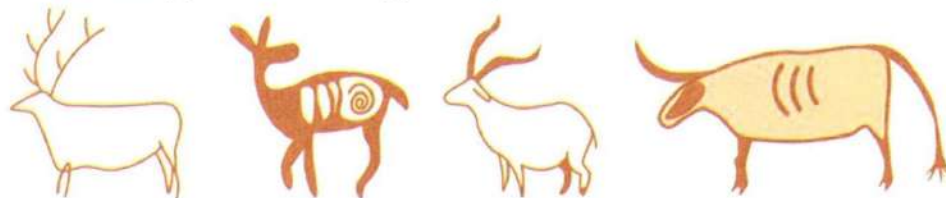
1. Познач вид образотворчого мистецтва, який, на твою думку, народився найпершим.

графіка

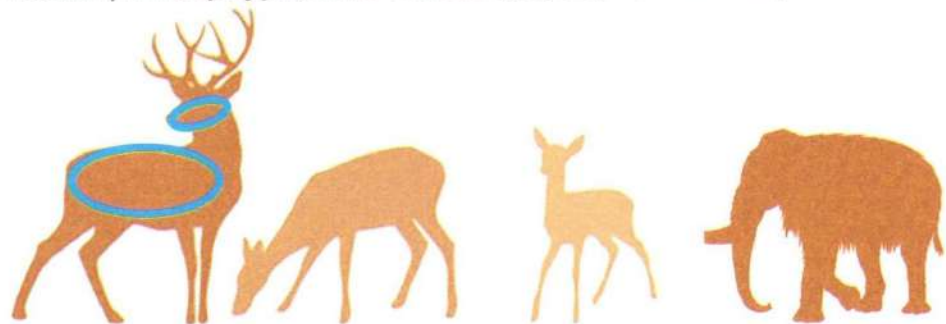
живопис

скульптура

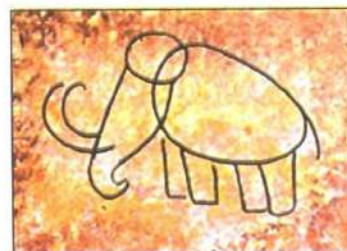
2. Наведи лінією контури тварин.

3. Роздивися будову зображених тварин. Визнач і замалюй геометричні фігури, які в основі тулуба, голови тварин.

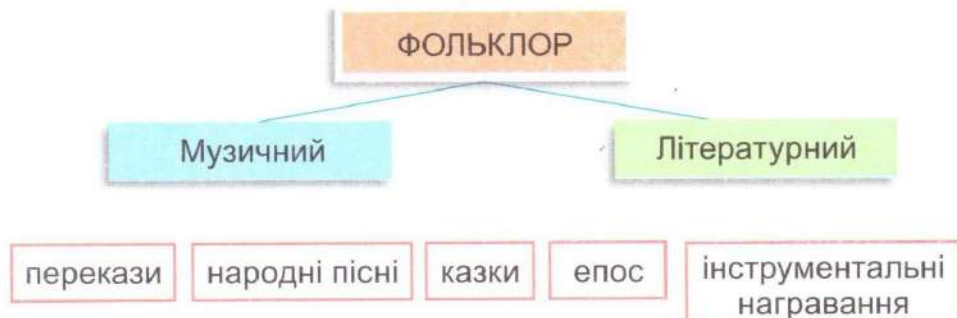
4. Виконай замальовку тварини, імітуючи роботу первісного художника.

ВІД НАРОДНИХ ДЖЕРЕЛ

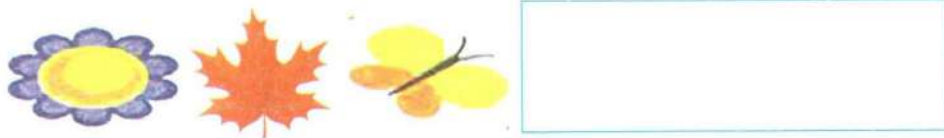
1. Об'єднай твори народного мистецтва у відповідні групи. Поміркуй і дай власне пояснення, що таке «фольклор».

Фольклор – це _____

2. Намалюй музичну форму однієї з пісень, що вивчили на уроках. Використай ці зображення або придумай власні.

Назва пісні _____

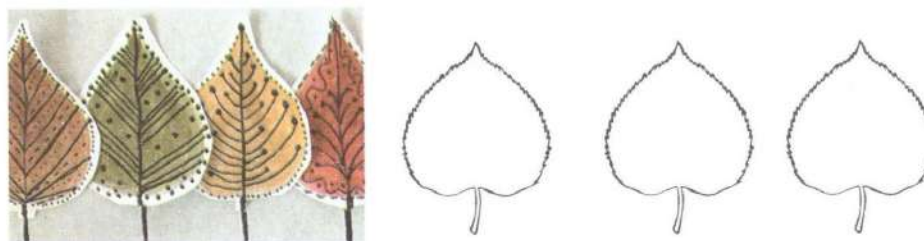

3. Як називають такі народні пісні? Як ти вважаєш, чому українці до сьогодні їх люблять і шанують?

жниварські веснянки колядки купальські щедрівки

1. Доведи або спростуй: «Народне мистецтво – це сучасно і цікаво». Свою думку виклади коротко, стисло, як смс своєму другу / своїй подрузі.

2. Прикрась візерунками з ліній і крапок обриси листя.

3. Створи композицію для оздоблення приміщення зі стилізованих паперових листочків.

Знайди види декоративно-ужиткового мистецтва на ілюстрації. З'єднай їх зображення стрілочками зі словами.

витинання

розпис

карбування

вишивка

ткацтво

лозоплетіння

писанкарство

різьба по дереву

ВІД НАРОДНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Досліди, з якої картини цей фрагмент. Запиши її автора та назву.

Познач, до якого виду народних пісень належить пісня, яку ілюструє ця картина.

родинні

жартівливі

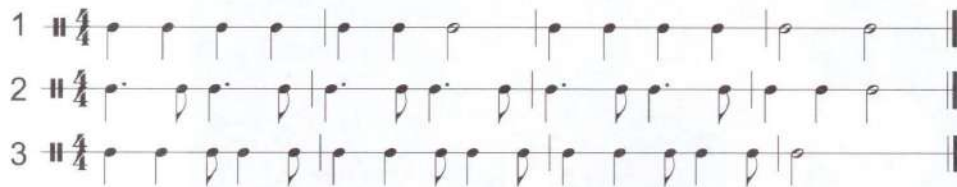
ліричні

історичні

колискові

Це зображення реалістичне чи стилізоване? Підкресли і поясни.

2. Проплескай ритмічні послідовності. Познач пунктирний (П) і рівномірний (Р) ритми.

3. Як ти розумієш слово «ритм» у музиці та образотворчому мистецтві? Запиши. Поміркуй і визнач спільне.

Ритм

1. Установи відповідності між орнаментами та назвами їх видів. Замалюй у кружечках емоції, які викликають орнаменти.

тваринний

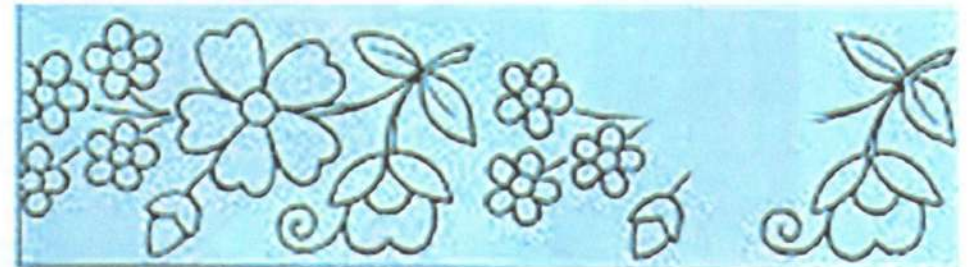

рослинний

геометричний

2. Віднови ритмічну послідовність орнаменту. Домалюй елемент, якого не вистачає.

3. Виконай стрічковий орнамент, «співзвучний» колисковій.

--	--	--	--

МИСТЕЦТВО І СПІЛКУВАННЯ

1. Розгадай кросворд і впиши його ключове слово.

_____ – головний елемент музичної мови.

Яку з нот не використано у кросворді? _____

2. Уяви мелодію кожного твору у вигляді лінії. Відтвори її.

Й. С. Бах.
«Арія»

І. Танчак.
«Веселі ноти»

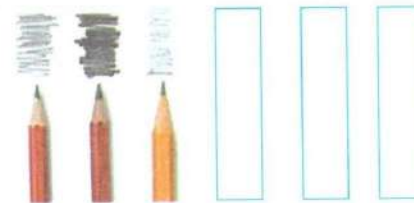
3. Про що може «розповісти» музична мелодія?

1. Розгадай ребус і запиши назву найпоширенішого виду образотворчого мистецтва.

2. Утвори твердими та м'якими олівцями лінії, різні за ступенем насиченості (а).

Намалюй лінії відповідного характеру (б).

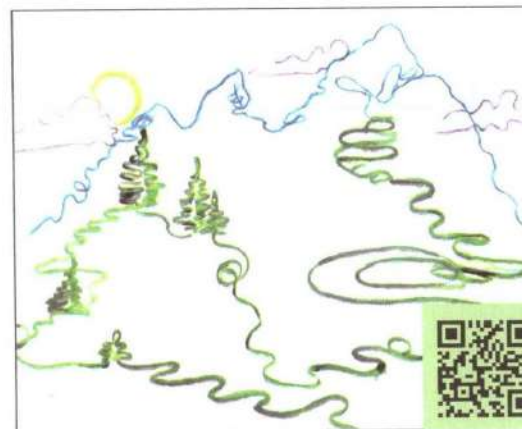
а

спокійна

б

бурхлива

3. Не відриваючи олівця від паперу, намалюй лінією морські хвилі, пухнасті хмаринки, гірські вершини. Добери назву.

МИСТЕЦТВО І СПІЛКУВАННЯ

1. Які емоції викликають пісні цих мультперсонажів? Об'єднай відповідне.

«Холодне серце»

«Піноккіо»

радість

спокій

тривога

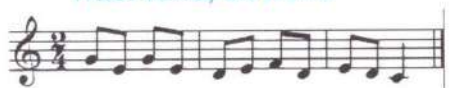
грайливість

сум

напруженість

2. Поміркуй і познач у нотному записі відповідними штрихами, щоб мелодія зазвучала:

наспівно, зв'язно

грайливо, легко

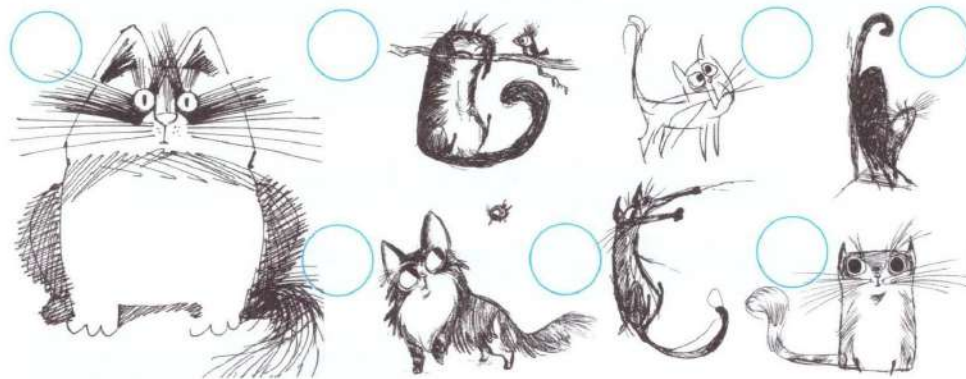

3. Поясни значення слова «штрих» у музиці та образотворчому мистецтві? Запиши.

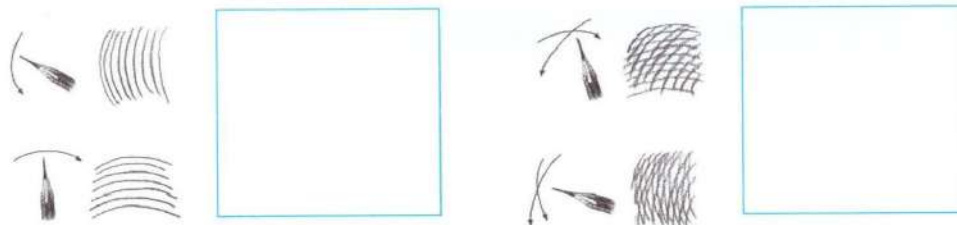
Штрих

1. Намалюй емоції-смайлики, що викликають ці персонажі.

2. За напрямком стрілок повтори штрихи.

3. Намалюй тварин, відтвори їх характер (олівці).

МИСТЕЦТВО І ДОВКІЛЛЯ

1. Наведи приклади, як митці можуть впливати на збереження довкілля.

2. Коли ти чуєш слово «хор», які характеристики спадають на думку? Запиши.

багатоголосся

3. До якого виду належить кожен із цих співацьких голосів? Поєднай відповідне.

ВИСОКИЙ

СЕРЕДНІЙ

НИЗЬКИЙ

Тенор

Сопрано

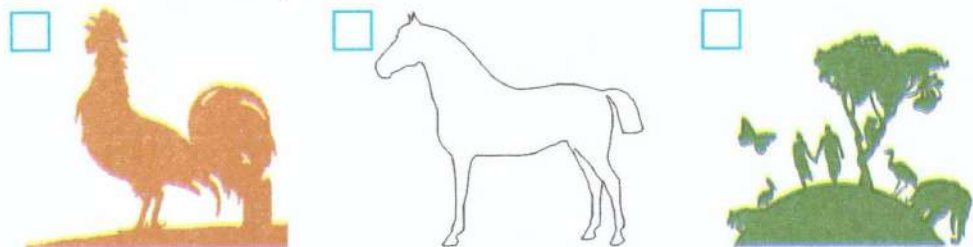
Баритон

Мецо-сопрано
Альт

Бас

Контральто

1. Познач силуети.

2. Обведи інструменти для роботи в техніці силует.

3. Познач засоби виразовості графіки.

контраст

пляма

крапка

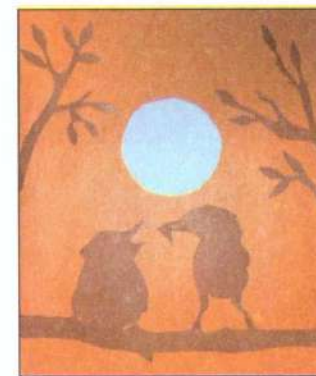
техніка

силует

штрих

об'єм

4. Створи композицію в техніці силует (фарби або кольоровий папір).

МИСТЕЦТВО І ДОВКІЛЛЯ

1. Поміркуй, як музика може об'єднувати людей, привертати увагу до різних проблем. Запиши.

2. Створи схему, за допомогою якої розкажи про вокальну музику. Скористайся підказками, додай інше.

Підказки: *а капела, акомпанемент, вокаліз, речитатив, сопрано, бас, хор.*

3. Підпиши назви вокальних колективів.

1. Познач статичні зображення комах.

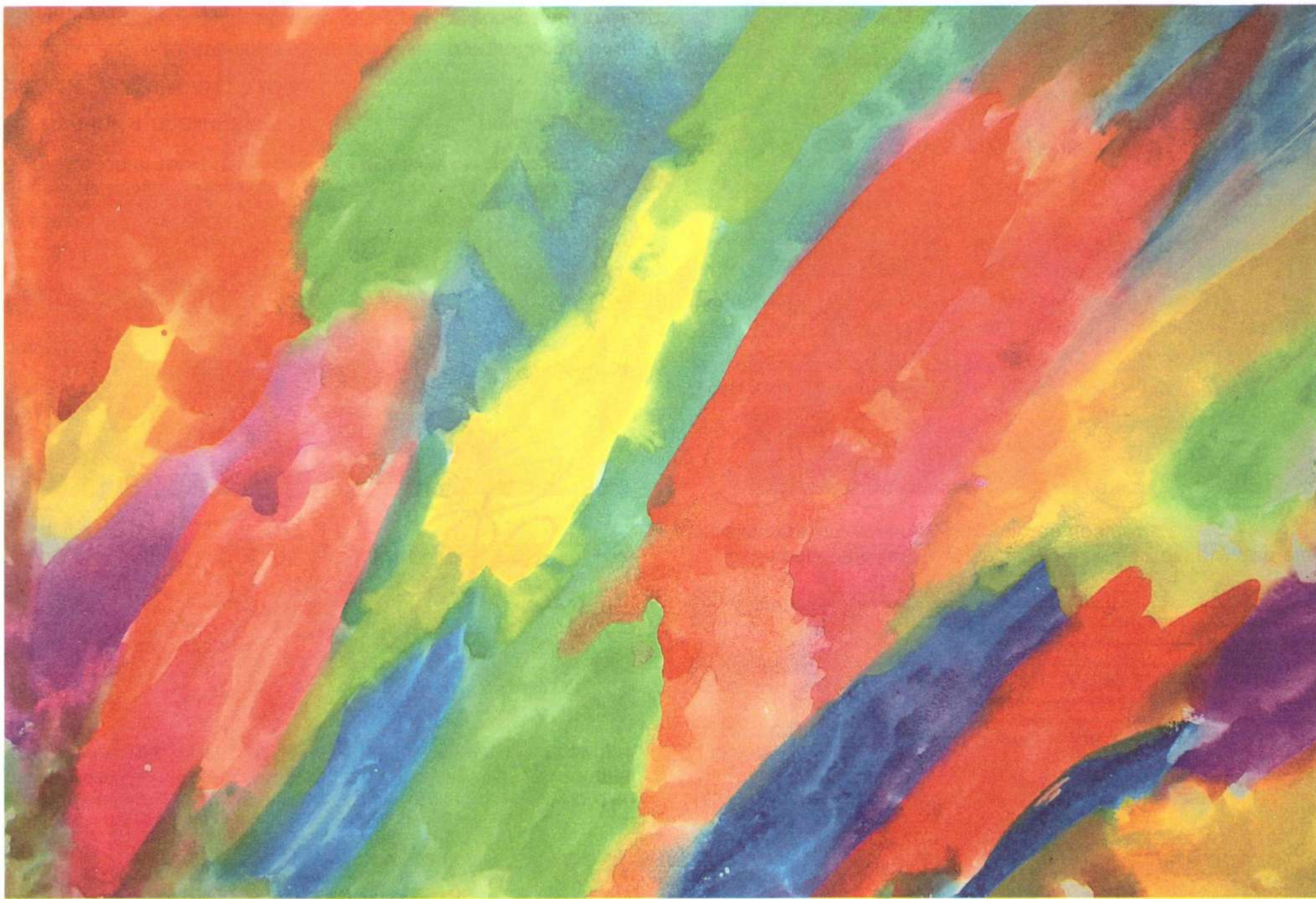

2. Зобрази стрілочками рух динамічних композицій.

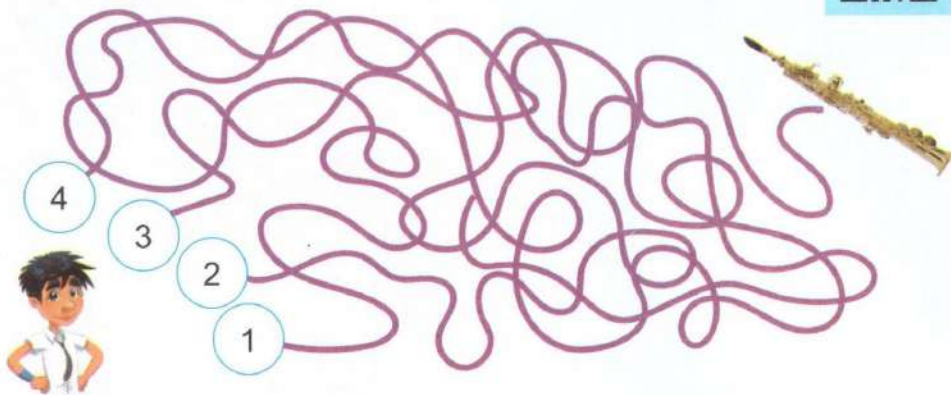
3. Створи динамічну композицію в техніці гратаж (картон, свічка, пензель, гуаш, рідке мило, гостра паличка).

РІЗНОБАРВ'Я БАГАТОГОЛОССЯ В МИСТЕЦТВІ

1. Яким шляхом музиканту дістатися до свого музичного інструмента? Запиши назви музичних інструментів, у виконанні яких звучав твір «Жарт» Й.С. Баха. Схарактеризуй їхні тембри.

2. Пригадай італійські назви музичних темпів. Поєднай відповідне.

швидко

повільно

дуже швидко

помірно

дуже повільно

adagio

allegro

andante

presto

largo

3. Доповни текст італійськими «музичними» назвами.

Вранці я прокидаюсь і _____ починаю збиратися до школи. Умиваюсь, _____ снідаю, _____ вдягаюсь і _____ рухаюсь, щоб не запізнитися на перший урок.

1. Проаналізуй, стрілочками об'єднай відповідне.

декоративне мистецтво

мольберт, полотно, пензель, колір

графіка

олівець, папір, вугіль, туш, лінія, пляма

живопис

розпис, прикраса, стилізація, орнамент

2. Зафарбуй смайлики, передаючи їх настрій різними відтінками жовтого кольору. Використай довідку.

Довідка: *лимонно-жовтий, золотавий, пшеничний, пісочний, сонячно-жовтий, жовтогарячий.*

3. Намалюй веселе (сумне) дерево, поєднуючи насичені (ненасичені) основні (похідні) кольори (акварель).

РІЗНОБАРВ'Я БАГАТОГОЛОССЯ В МИСТЕЦТВІ

1. Які характеристики спадають тобі на думку, коли ти чуєш мажорну «Маленьку нічну серенаду» В. А. Моцарта, а які – коли звучить мінорний «Ноктюрн» А. Бабаджаняна? Упиши.

МАЖОР

МІНОР

2. Проаналізуй нотний запис і допиши ноти (паузи) відповідної тривалості, яких не вистачає.

3. Як називаються такі ансамблі музикантів? Підпиши.

1. У пейзажі О. Кваші «На долину туман упав» вкажи стрілочками:

Передній план

Середній план

Дальній план

2. Підпиши, як утворено відтінки кольорів. Скористайся довідкою.

Довідка: *додавання іншого кольору, розбілення, затемнення.*

3. Намалюй пейзаж спорідненими кольорами (фарби). Придумай йому назву.

ПОЧУТИ І ПОБАЧИТИ МИСТЕЦТВО

1. Пригадай і розподіли відомі тобі інструменти симфонічного оркестру у відповідні групи. Схарактеризуй одним-двома словами темброве звучання кожної групи.

2. У якому регістрі найяскравіше звучать ці інструменти? Поєднай відповідне.

3. Пригадай, як позначається динаміка в музиці. Додай у текст відповідні музичні позначки.

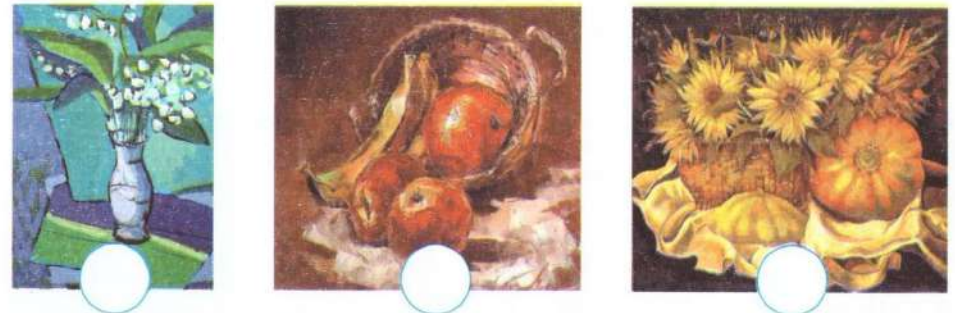
Коли я відчуваю радість, мені хочеться співати на _____ . Перед сном я люблю слухати музику, яка звучить на _____ .

Підказка: *pp* *p* *mp* *mf* *f* *ff*

1. Визнач «температуру» колориту картин. Поєднай відповідне. Зобрази власні емоції від натюрмортів.

теплий колорит

холодний колорит

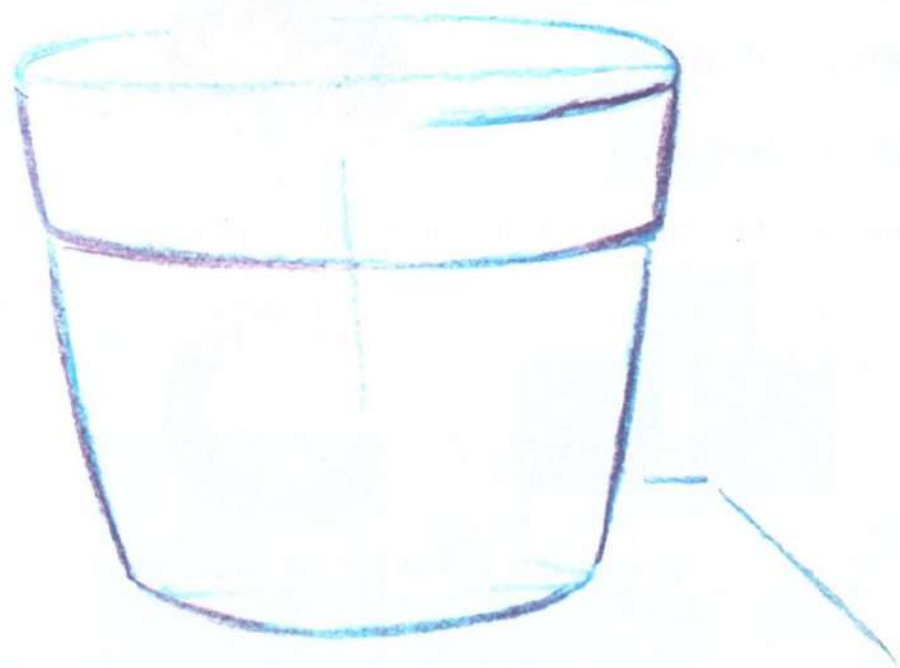

2. Знайди відповідності між загальною формою зображень горщиків і геометричними фігурами. Поєднай їх лініями.

3. Виконай замальовку з натури кімнатної рослини в холодному колориті (*гуаш*).

ПОЧУТИ І ПОБАЧИТИ МИСТЕЦТВО

1. Підпиши знайомі тобі інструменти симфонічного оркестру та керівника оркестру.

2. Лініями, кольорами зобрази свої музичні враження від пісні «Музика».

3. Наведи приклади контрасту в різних видах мистецтва.

Музика

Образотворче мистецтво

1. Поєднай лініями на кольоровому колі пари контрастних кольорів. А кольори у прямокутниках контрастні чи наближені?

2. Знайди та покажи стрілочками на зображеному яблуці:

освітлену частину

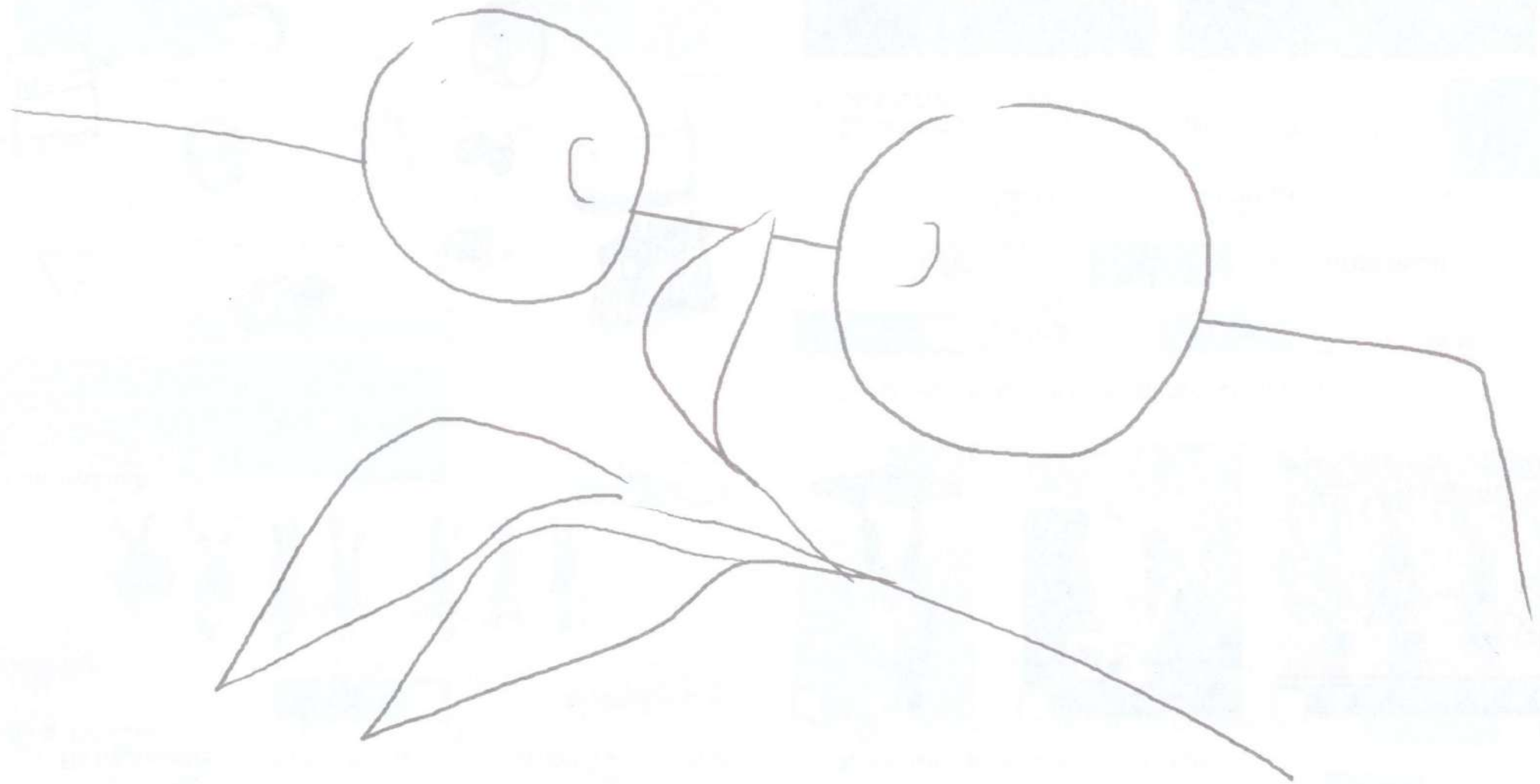
затемнену частину

полиск

тінь, що падає

3. Намалюй натюрморт з овочів і фруктів у контрастному колориті (гуаш).

СЕРЕДОВИЩЕ, НАПОВНЕНЕ МИСТЕЦТВОМ

1. Як називається такий оркестр? Схарактеризуй його звучання. Познач.

дзвінке яскраве тъмяне

приглушене гучне

2. Ці музичні інструменти належать до _____ інструментів. Підпиши відомі тобі назви.

3. Створи власний «Музичний плейлист» до новорічних та різдвяних святкувань у парку.

1. З-поміж зображень познач рельєф.

2. Познач основні виразові засоби скульптури.

форма колір силует фактура

об'єм лінія стилізація

штрих мелодія

3. Виліпи рельєфну композицію із зображенням зимового парку (пластилін).

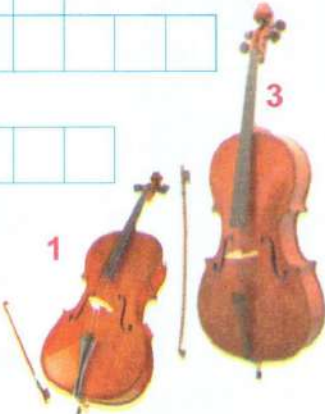

СЕРЕДОВИЩЕ, НАПОВНЕНЕ МИСТЕЦТВОМ

1. Розв'яжи кросворд.

7 1

		О							
		Р							
		К							
		Е							
		С							
		Т							
		Р							

2 3 4 5 6 7

2. Придумай чарівну музичну історію за сюжетом картини. Використовуй відомі тобі різні музичні поняття.

1. Підпиши види скульптур за розміром і призначенням. Яке із зображень викликає у тебе гордість за свою країну?

2. З'єднай лініями назви способів створення скульптур з відповідними матеріалами.

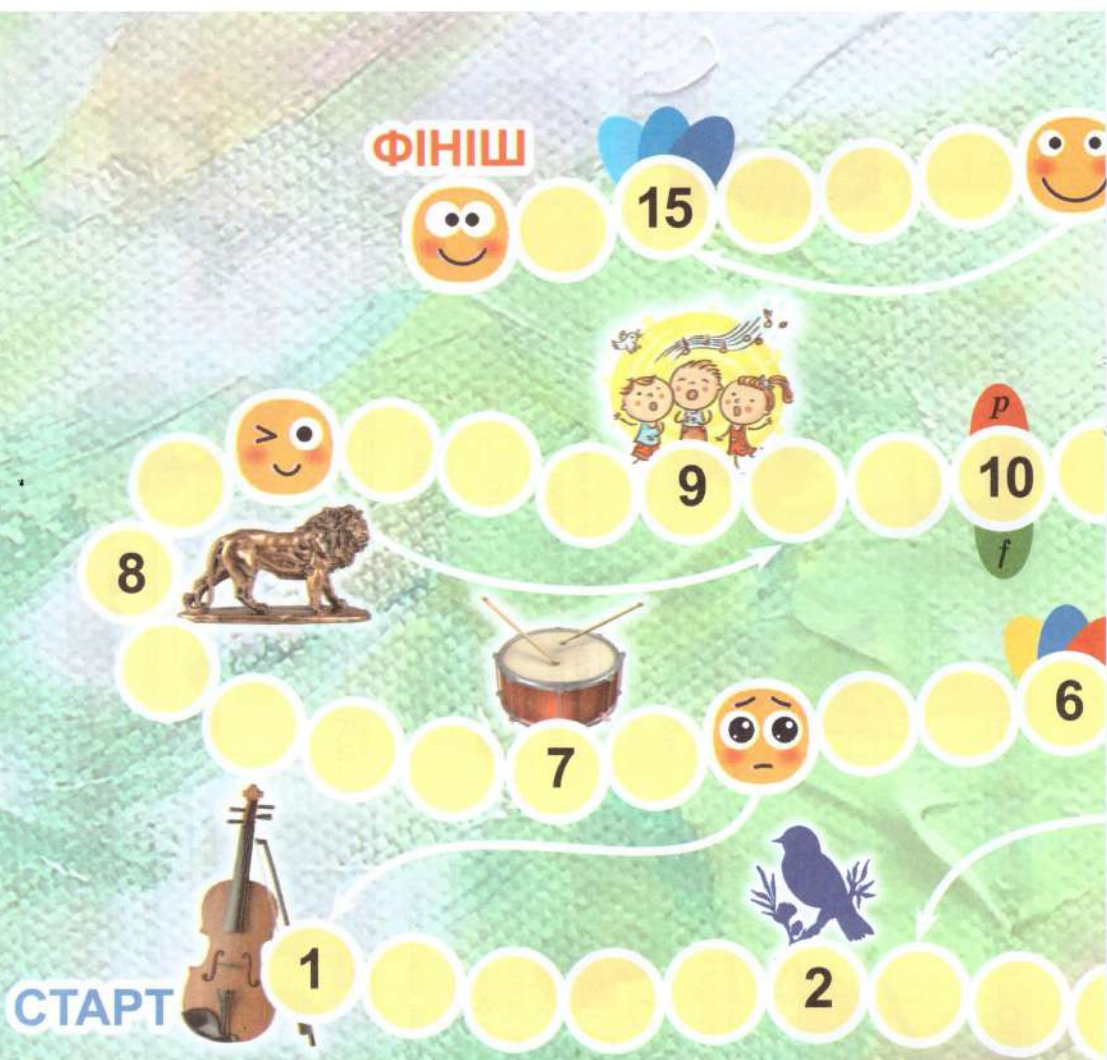
ліплення	скло	висікання	глина
камінь	видування	метал	відливання

3. Зліпи казкового персонажа або виготови новорічний 3D-рельєф (легкий пластилін).

Гра «Професійне мистецтво»: потрапивши на кружечок із цифрою, виконай відповідне завдання.

1. Назви музичний інструмент. Схарактеризуй його тембр.
2. Як називають таке зображення?
3. У якому регістрі звучать ці музичні інструменти?
4. Як можна утворити такий колір?
5. Проплескай цей ритм у темпі *allegro* (швидко), а потім *adagio* (повільно).
6. Які кольори зображено? Назви їх одним словом.

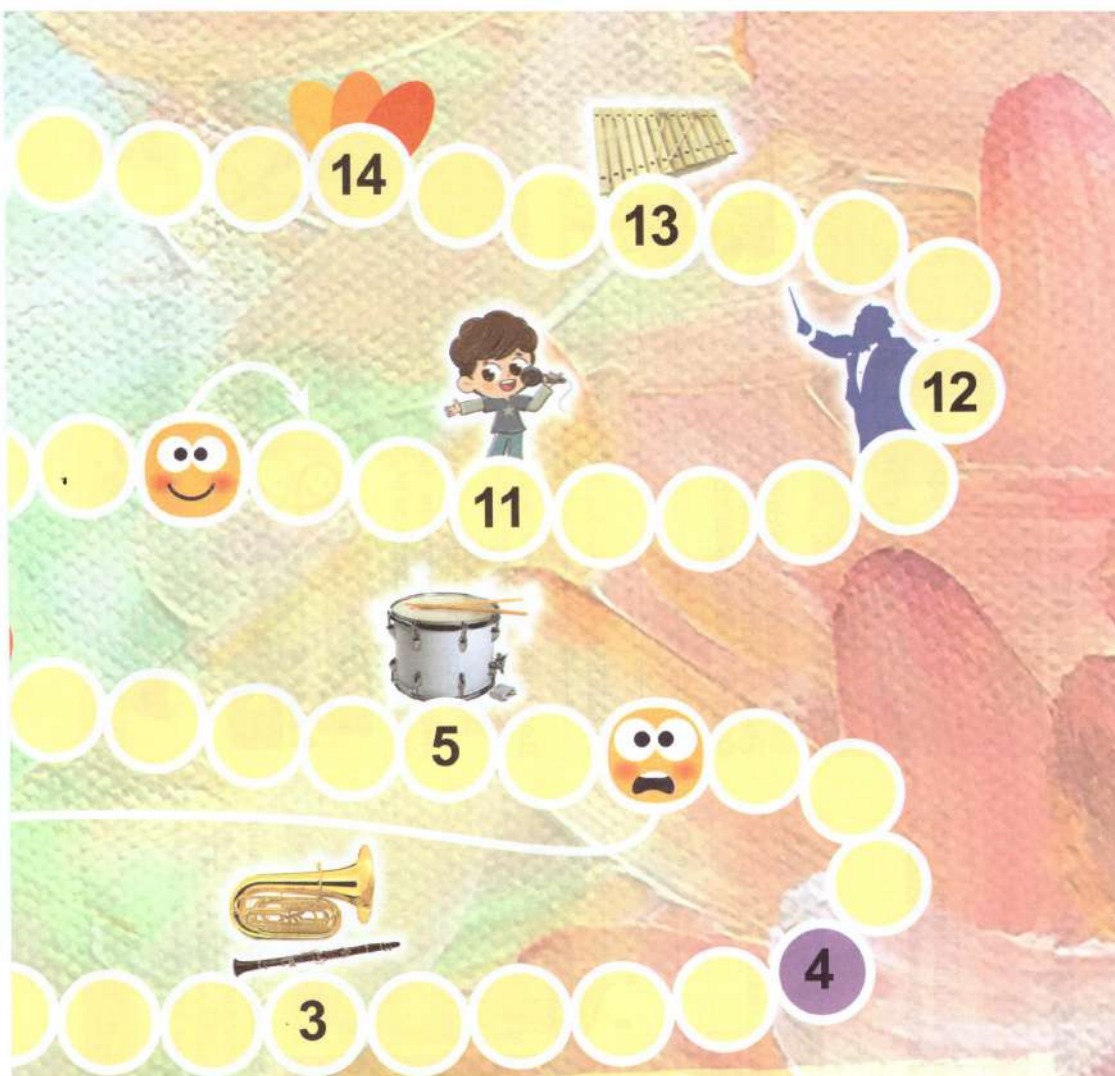
Самооцінювання (взаємооцінювання) виконання завдань

Я не виконав / не виконала жодного завдання

Я виконав / виконала менше половини завдань

7. Проплескай цей ритм на *f*, а потім *pp*.
8. Цей вид образотворчого мистецтва називається...
9. Який музичний колектив виконує музику?
10. Наведи приклади контрастів у мистецтві.
11. Заспівай улюблену пісню. Як потрібно виконувати мелодію?
12. Керівник оркестру – це...
13. Назви музичний інструмент. До якої групи він належить?
14. До якої групи належать ці кольори?
15. Що об'єднує ці кольори?

Результат гри. Чи впорався / впоралася ти із завданням?

Я виконав / виконала половину
(і більше половини) завдань

Я впорався / впоралася
з усіма завданнями

ВЗАЄМОДІЯ І СИНТЕЗ МИСТЕЦТВ

ДРУЖНЕ ЄДНАННЯ У ТВОРЧІЙ СПІВПРАЦІ

1. Розгадай кросворд «Мистецтво»: запиши назви видів мистецтва відповідно до його символу-зображення. Поміркуй, що об'єднує різні види мистецтва.

1 М
2 И
3 С
4 Т
5 Е
6 Ц
7 Т
8 В
9 О

2. Яким видом мистецької діяльності тобі найбільше подобається займатися? Познач.

- Співати
- Грати на музичному інструменті
- Танцювати
- Малювати
- Ліпити
- Конструювати

3. Де в нашому сьогоднішньому світі можна спостерігати поєднання різних видів мистецтва? Запиши.

1. Познач, чим, на твою думку, займається дизайнер:

- ремонтує
- створює ескіз
- проектує
- шиє
- моделює
- фарбує
- конструює

2. Напиши, у яких сферах людської діяльності потрібні дизайнерські навички. Обери потрібні вміння з довідки:

Довідка: *організовувати композицію, добирати кольори й відтінки, обрати матеріал та формат, спілкуватися.*

3. Розроби графічні замальовки для оформлення розділів мистецького словничка («Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» та ін.) (графічні матеріали).

ДРУЖНЕ ЄДНАННЯ У ТВОРЧІЙ СПІВПРАЦІ

1. Підпиши назви видів мистецтва на ілюстраціях. Запиши назви літературних творів, до яких їх створено.

1. За зображеннями встанови послідовність етапів розвитку книги. Пронумеруй підписи правильно.

Рукописна книга

Написи на камені

Глиняні таблички

Папірус

2. Намалюй, про що тобі «розповіли» твори: В. Косенко. «Казка»; В. Сильвестров «Дракон і птах».

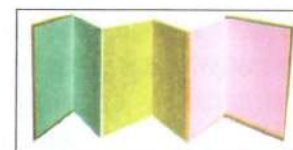

3. Упиши види мистецтва, з якими «дружить» література.

2. Поясни роль дизайнера книги в сучасному книготворенні.

3. Створи розкладну книжку. Початок розділів оформи розробленими на попередньому уроці зображеннями.

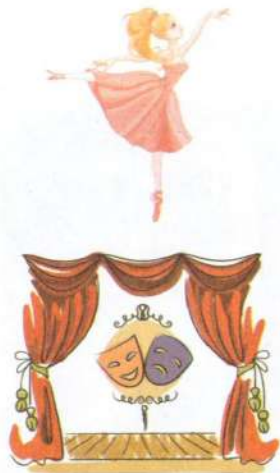

ТЕАТР ТА АРХІТЕКТУРА

1. Про який вид мистецтва сповіщають ці зображення? Можливо, якесь із зображень «зайве»? Познач.

2. До якого виду театру належать ці зображення? Поєднай відповідне.

ляльковий

драматичний

музичний

пантоміми

3. Які твої враження від вистави «Бременські музиканти» (Київський академічний театр ляльок)? Запиши.

Мені сподобалося, тому що _____

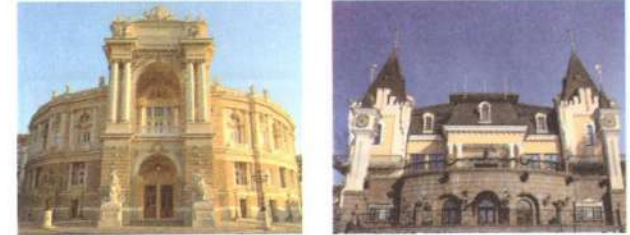
Мені не сподобалося, тому що _____

1. Знайди і познач стрілочками на світлинах контрасти:

форм

розмірів

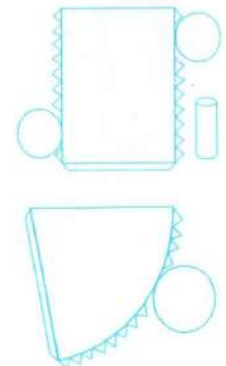
кольорів

2. Обведи геометричні фігури, які є в основі зображень будівель.

3. Створи макет архітектурної будівлі дитячого театру (кольоровий папір). Додаток, с. 55.

ТЕАТР ТА АРХИТЕКТУРА

1. Познач відомі тобі архітектурні особливості облаштування глядацької зали в театрі.

сцена

партер

балкон

завіса

лаштунки

оркестрова яма

2. Які види ляльок задіяно у виставі «Бременські музиканти» (Київський академічний театр ляльок)? _____

Які емоції викликав у тебе цей спектакль? Познач у кружечку.

3. Поміркуй і запиши, яким словом можна узагальнити ці визначення.

Злагожене виконання музичного твору кількома виконавцями

Злагоджена гра акторів у театрі, кіно, колектив виконавців

1. Установи відповідність між словами і зображеннями.

горішні ляльки

ростова лялька

маріонетка

2. Розгадай ребус. Запиши відповідь.

3. Створи схему «Види мистецтв у ляльковому театрі».

4. Створи одну з ляльок: їжачка Колька Колючки, зайчика Кося Вуханя, вовченяти Вовчика, лисеняти Рудика та ін. (картон, фломастери, клей тощо) за повістю-казкою Всеволода Нестайка «Дивовижні пригоди в лісовій школі».

МИСТЕЦТВО ПЕРЕВТІЛЕНЬ І ДИЗАЙН

1. Порівняй зображення Лиса Микита різних художників. Підпиши, яку, на твою думку, рису характеру казкового персонажа виділено в кожній ілюстрації. Запиши власні характеристики цього персонажа.

Лис Микита _____

2. Познач, хто чи що є найголовнішим у театрі.

сцена актори будівля театру

глядацька зала

3. Проплескай ритм прислів'я. Закінчи його запис нотами.

Все добре переймай, а зла уникай.

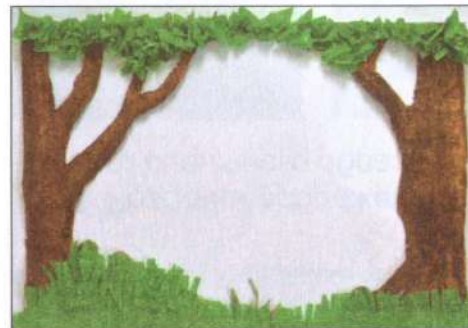
1. З'єднай стрілками слова з відповідними зображеннями на картинці.

- декорації
- партер
- сцена
- задник

2. Над чим працюють фахівці з театрального дизайну, оформлюючи сценічний простір для театральної вистави?

3. Уяви себе художником дизайнером / художницею дизайнеркою і створи декорації, живописний задник сцени до театральної вистави «Лис Микита».

МИСТЕЦТВО ПЕРЕВТІЛЕНЬ І ДИЗАЙН

1. Розв'яжи ребус і поясни значення слова.

2. Поєднай, якими співацькими голосами можуть співати ці персонажі.

сопрано контральто бас

тенор

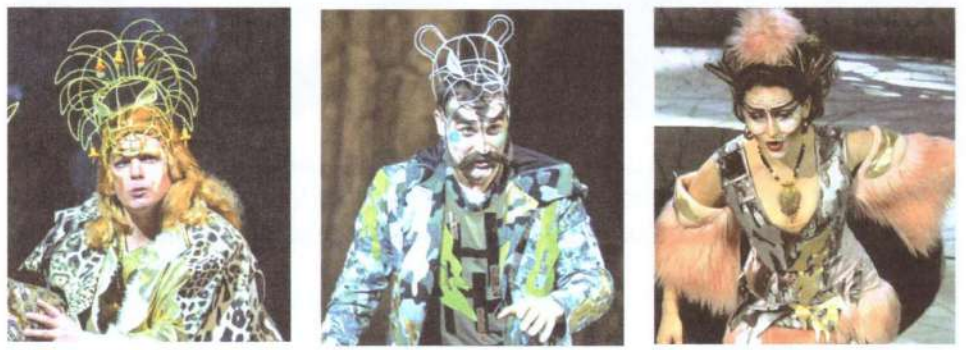
баритон альт

3. Порівняй Лиса Микиту в різних видах театру:

ДРАМАТИЧНОМУ _____

МУЗИЧНОМУ (ОПЕРІ) _____

1. Розглянь зображення. Обери слова-характеристики до кожного сценічного образу.

Довідка: *хитрість, велич, зосередженість, злість, доброта.*

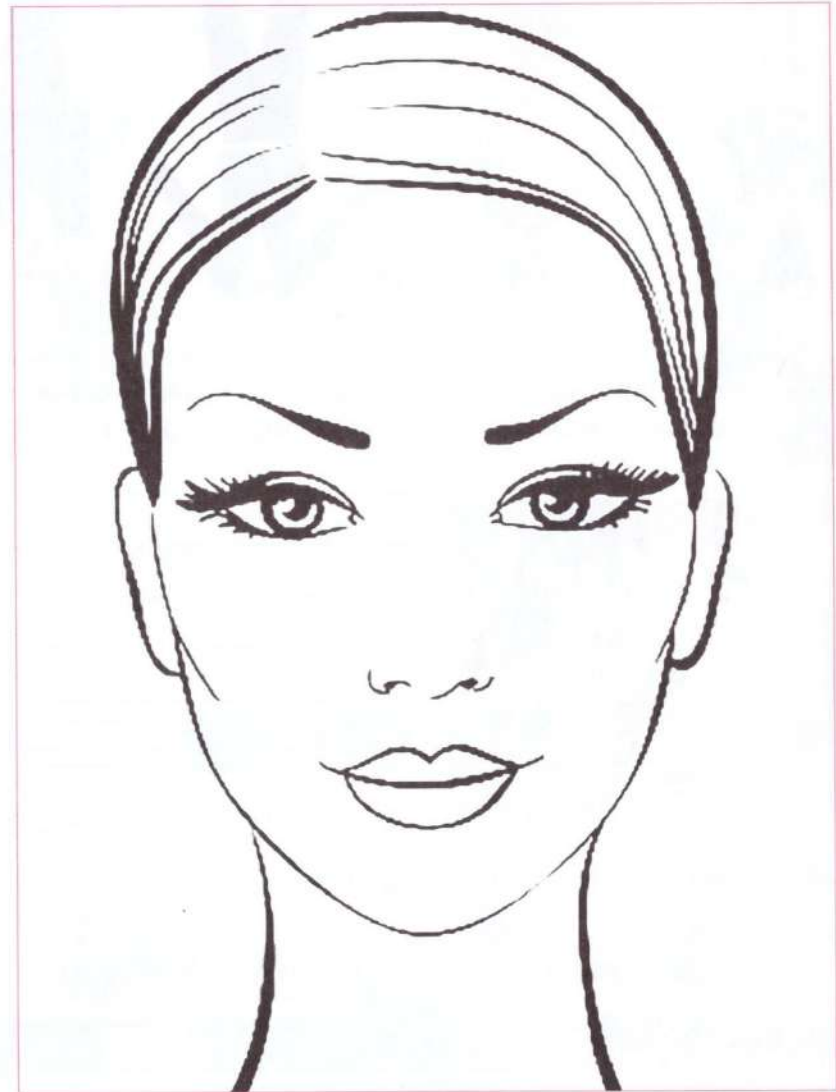
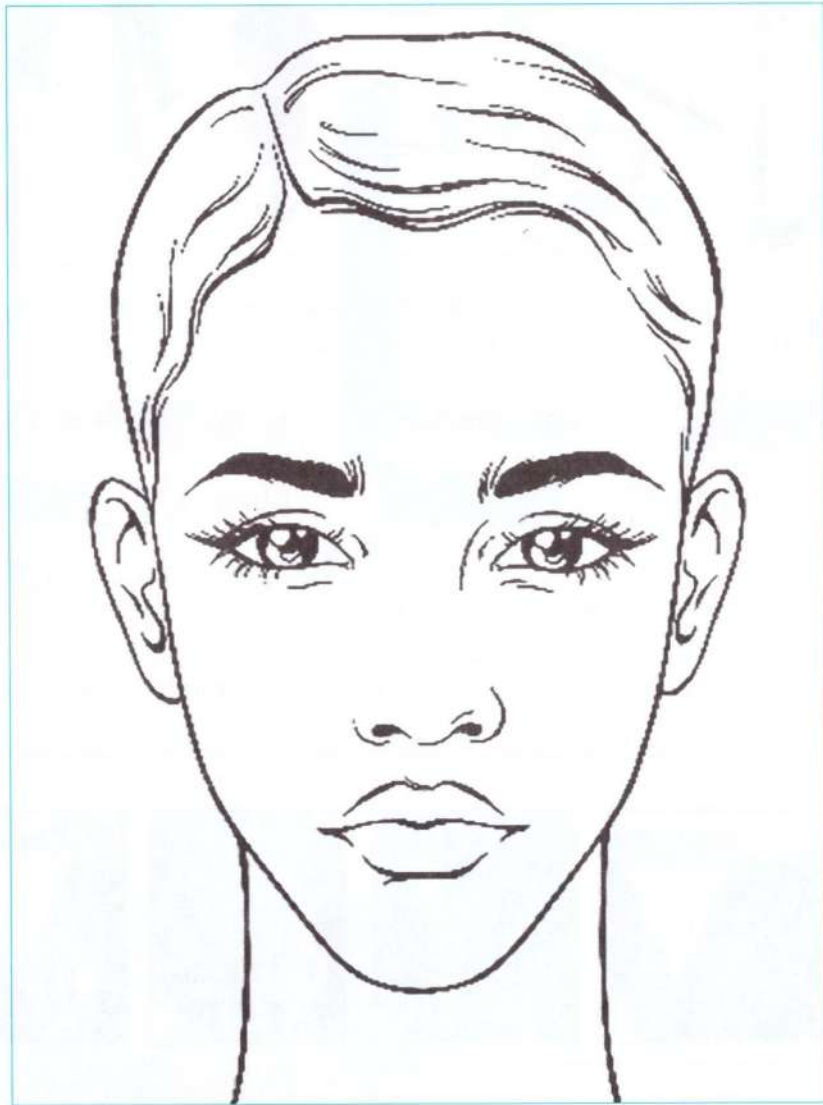
2. Доведи або спростуй, що грим, костюми, декорації є невід'ємною складовою театральної вистави.

3. Виготови з цупкого кольорового паперу об'ємну маску Лиса Микити для шкільної театральної вистави. Додаток, с. 57.

На дозвіллі намалюй ескіз гриму актора/акторки свого улюбленого театрального персонажа.

МИСТЕЦТВО ПЕРЕВТІЛЕНЬ І ДИЗАЙН

1. Познач світлини з театральних вистав, що оповідають історію про Попелюшку.

Познач, де яскравіші враження від перегляду спектаклю:

у театральній залі з екрана телевізора

2. Поміркуй, як народжується оперний спектакль. Пронумеруй послідовність його створення.

співачи лібрето диригент композитор

симфонічний оркестр хормейстер режисер

3. Уяви себе композитором. Утвори ансамблі з музичних інструментів для відтворення відповідного звучання. Поєднай.

Ніжно, лагідно

Грізно, важко

1. Познач, якими вміннями має володіти костюмер у театрі.

шити фантазувати бути акуратним

конструювати одяг водити авто

2. Уяви та опиши, якою буде професія дизайнера одягу в майбутньому. _____

3. Уяви себе дизайнером-модельєром / дизайнеркою-модельєркою. Створи одяг для ляльок (пластичні матеріали).

МИСТЕЦТВО ПЕРЕВТІЛЕНЬ І ДИЗАЙН

1. Поміркуй і впиши слова-асоціації, які у тебе виникають, коли йдеться про музичний спектакль – БАЛЕТ.

2. Порівняй оперний і балетний спектаклі.

	ОПЕРА	БАЛЕТ
Відмінності		
Спільні риси		

3. Уяви, що ти – композитор / композиторка, що пише балет про Білосніжку і сімох гномів. Тембрами яких музичних інструментів озвучиш виступ цих персонажів? Поєднай або домалюй.

1. Доведи або спростуй, що сценічний костюм танцівника / танцівниці – це виразний образ для передачі інформації, доповнення й підкреслення характеру танцю. _____

2. Домалюй костюми танцівнику і танцівниці.

3. Познач особливості костюмів танцівників балету.

- зручний
- безпечний
- надійний
- легкий
- ексклюзивний
- рясно оздоблений
- теплый

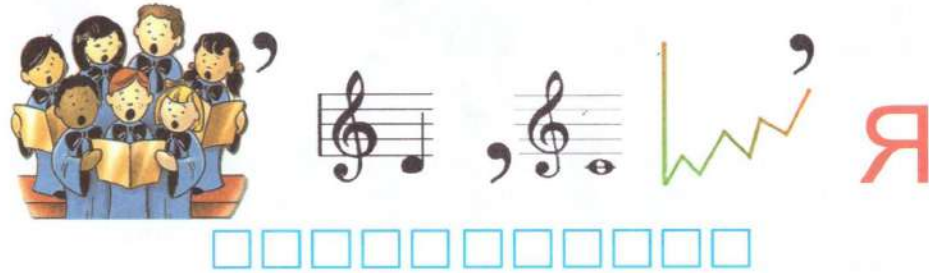
4. Створи паперовий костюм одного з персонажів балету Б. Павловського «Білосніжка і семеро гномів» (олівці).

НАРОДНІ ТА ХОРЕОГРАФІЧНІ ВІЗЕРУНКИ

1. Розв'яжи ребус та запиши назву танцювального мистецтва.

2. Пригадай батьківщину цих народних танців. Поєднай відповідне.

гопак	ГРУЗІЯ
молдовеняска	УГОРЩИНА
чардаш	ІСПАНІЯ
лезгінка	УКРАЇНА
болеро	МОЛДОВА
козачок	

3. На прикладі однієї з танцювальних композицій доведи або спростуй, що сучасний танцівник має вправно володіти акторською майстерністю.

1. Познач, чим цінне декоративно-ужиткове мистецтво України.

багатство форм гармонійні кольорові поєднання

унікальна стилізація досконалі техніки виконання

2. Обведи в кожному орнаменті елемент, що ритмічно чергується. З'єднай стрілочками орнамент та його назву.

тваринний рослинний геометричний

3. Виконай розпис футболки (сумки), експериментуючи з лініями та штрихами (воскові олівці).

НАРОДНІ ТА ХОРЕОГРАФІЧНІ ВІЗЕРУНКИ

1. Підпиши, до якого виду образотворчого мистецтва належить кожне зображення. Поміркую, у якому темпі танцівники виконують свої танці. Поєднай.

швидко

помірно

повільно

2. Упиши музичні композиції, під які ти любиш танцювати.

3. Запиши власні слова-характеристики.

Флешмоб

1. Упиши назву іграшки. Поясни, чому ігри з нею дуже корисні.

2. Поміркую і запиши, у чому користь дитячих іграшок. Які з них, на твою думку, безпечніші? Познач.

сучасні пластикові іграшки

сучасні екоіграшки

На що треба звертати увагу, обираючи іграшки?

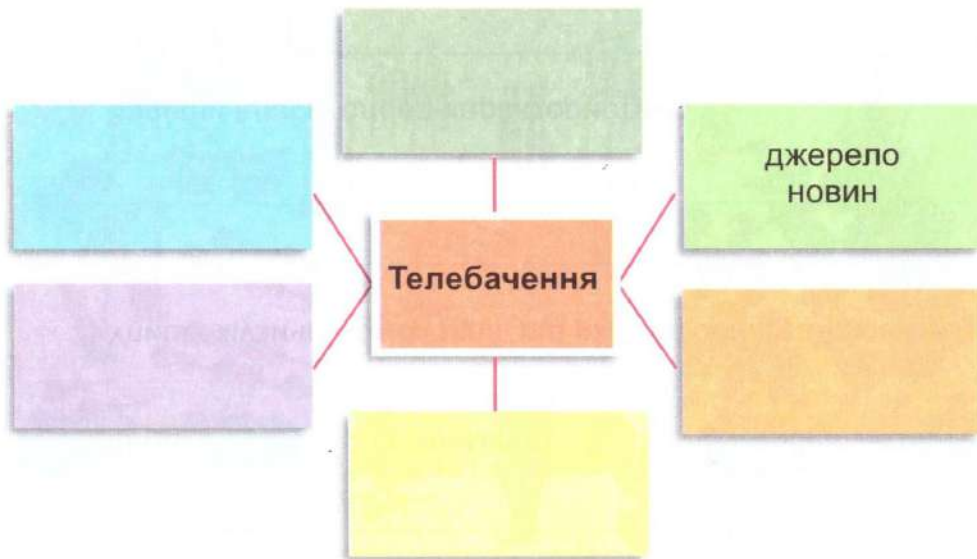
3. Зліпи магнітик на холодильник чи брелок (повітряний пластикін).

МИСТЕЦТВО ЧЕРЕЗ ОБ'ЄКТИВ КАМЕРИ

1. Що для тебе телебачення? Свої думки впиши.

2. Пригадай і назви телепрограми, з яких ми дізнаємося про реальні події з нашого життя і довкілля.

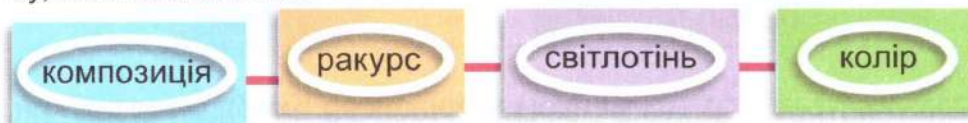
3. Уяви, що ти готуєш інтерв'ю з відомою людиною. Запиши запитання, які тобі хотілося б поставити.

1. Продовжи речення. Ракурс зйомки – це ... _____

Підказку знайдеш на зображеннях.

2. Познач, який із цих засобів фотомистецтва, на твою думку, найважливіший.

3. Створи кілька фотографій інструментів (музичних або художніх) з різних ракурсів зйомки (або з різним освітленням).

МИСТЕЦТВО ЧЕРЕЗ ОБ'ЄКТИВ КАМЕРИ

1. Поміркуй, що спільного в цих продуктах телебачення і що їх різнить. Запиши.

Спільні риси _____

Відмінності _____

2. Які музичні телепрограми ти любиш переглядати на дозвіллі? Чому? _____

3. Придумай рекламу (зображення чи текстове повідомлення) своєї улюбленої телепрограми.

1. Поділися своїми емоціями, які викликали в тебе постановочні фотографії.

2. Склади правила успішного фотокадру. _____

3. Створи схему, за допомогою якої розкажи про фотомистецтво.

Скористайся підказками, додай інше: *спонтанне (репортажне) фото, художня (постановочна) фотографія; композиція, ракурс, світлотінь, колір.*

4. Створи художні фотографії, які розкриватимуть мистецькі здібності друга / подруги.

МИСТЕЦТВО ЧЕРЕЗ ОБ'ЄКТИВ КАМЕРИ

1. Розв'яжи ребус. Про який вид мистецтва йдеться?

□ □ □ □

2. Підпиши назви видів кіномистецтва.

3. Який з переглянутих останнім часом кінофільмів тобі сподобався найбільше? Поясни чому.

Назва кінофільму: _____

1. Фахівці яких відомих тобі професій задіяні у створенні кінофільму? Запиши. _____

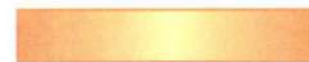
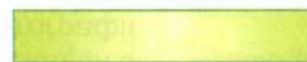
2. Поділися своїми емоціями, які викликали в тебе кінофільмі.

3. Добери й запиши слова-характеристики до кількох шрифтів, наприклад:

колючий

4. Придумай цікаві незвичайні літери та створи з них назву улюбленого фільму.

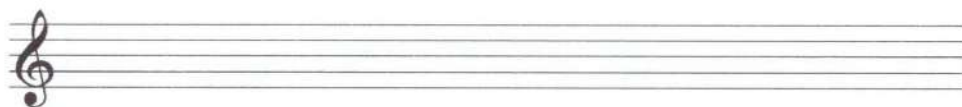

МИСТЕЦТВО ЧЕРЕЗ ОБ'ЄКТИВ КАМЕРИ

1. Прочитай текст. Замість пропущених складів упиши відповідні ноти. Які ноти не використано в тексті? Запиши.

У кіно завдяки зусилл^я м і таланту ежисерів, акторів, хівців різних професій можна втілити в кі нтазії.

2. Підпиши під кадрами види анімаційного кіно.

Довідка: *комп'ютерне, мальоване, пластилінове, лялькове.*

3. Пісні з яких мультфільмів, кінофільмів ти слухаєш на дозвіллі? Які у них мелодія, темп, динаміка? Поєднай відповідне з назвою.

ніжна	бурхлива	танцювальна	гучна	тиха
швидка	повільна	помірна		

1. Познач у композиції кадру:

передній план

тло

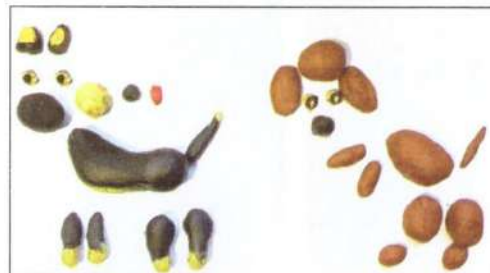
композиційний центр

дальній план

3. Познач, що може знадобитися для зйомки пластилінової анімації:

☐ пластилінові персонажі	☐ штатив
☐ фотоапарат	☐ комп'ютер
☐ мольберт	☐ освітлення (лампа)

4. Створи пластилінову GIF-анімацію на смартфоні.

Обговори з однолітками художні засоби, які використали аніматори для характеристики персонажів різних видів мультиплікації.

МУЛЬТИПЛІКАЦІЯ

мальована

лялькова
або пластилінова

комп'ютерна

МИСТЕЦТВО ВИДОВИЩ

1. У м'ячики, якими жонглює клоун, умалюй символи видів мистецтва, поєднані в цирку. На костюмі клоуна напиши відомі тобі циркові професії.

2. Як ти розумієш слово «шоу»? Напиши слова-характеристики. _____

1. Які емоції передали клоуни на фотопортретах? Підпиши. Скористайся довідкою.

Довідка: *радість сум зажура злість задумливість спокій.*

2. Досліди за допомогою мережі «Інтернет», що спільного між цирком та циркулем. Запиши результати досліджень. _____

3. Намалюй ескіз для фрізлайту (воскові олівці та акварельні фарби).

Гра «Різні види мистецтва»: Потрапивши на кружечок із цифрою, виконай відповідне завдання.

1. Розкажи, що ти знаєш про дизайн книги.
2. З якого виду мистецтва я завітав сюди? Розкажи про нього.
3. Проплескай цей ритм у темпі *allegro* (швидко), а потім *adagio* (повільно). $\text{♩} \frac{2}{4}$
4. Мистецтво, що можу творити щодня, – це...
5. Продовж речення. *Мені відомі такі різновиди декоративно-ужиткового мистецтва...*
6. Схарактеризуй вид театрального мистецтва.
7. Як танець сприяє зміцненню здоров'я?

Самооцінювання (взаємооцінювання) виконання за

Я не виконав / не виконала жодного завдання

Я виконав / виконала менше половини завдань

8. Розкажи про зв'язок телебачення і мистецтва.
9. Про що тобі нагадує це зображення? Який вид візуального мистецтва воно представляє?
10. Це ляльковий, музичний чи драматичний театр? Доведи. Наведи приклади «дружби» різних видів мистецтва.
11. Чому вважається, що кіномистецтво поєднує в собі різні види мистецтва? Доведи або спростуй.
12. Які виражальні засоби цього виду мистецтва тобі відомі?
13. Усі дітлахи обожають дивитися... Про що йдеться? Доведи або спростуй це.
14. Проплескай цей ритм на *pp*, а потім *f*.

вданий у грі. Чи впорався / впоралася ти із завданням?

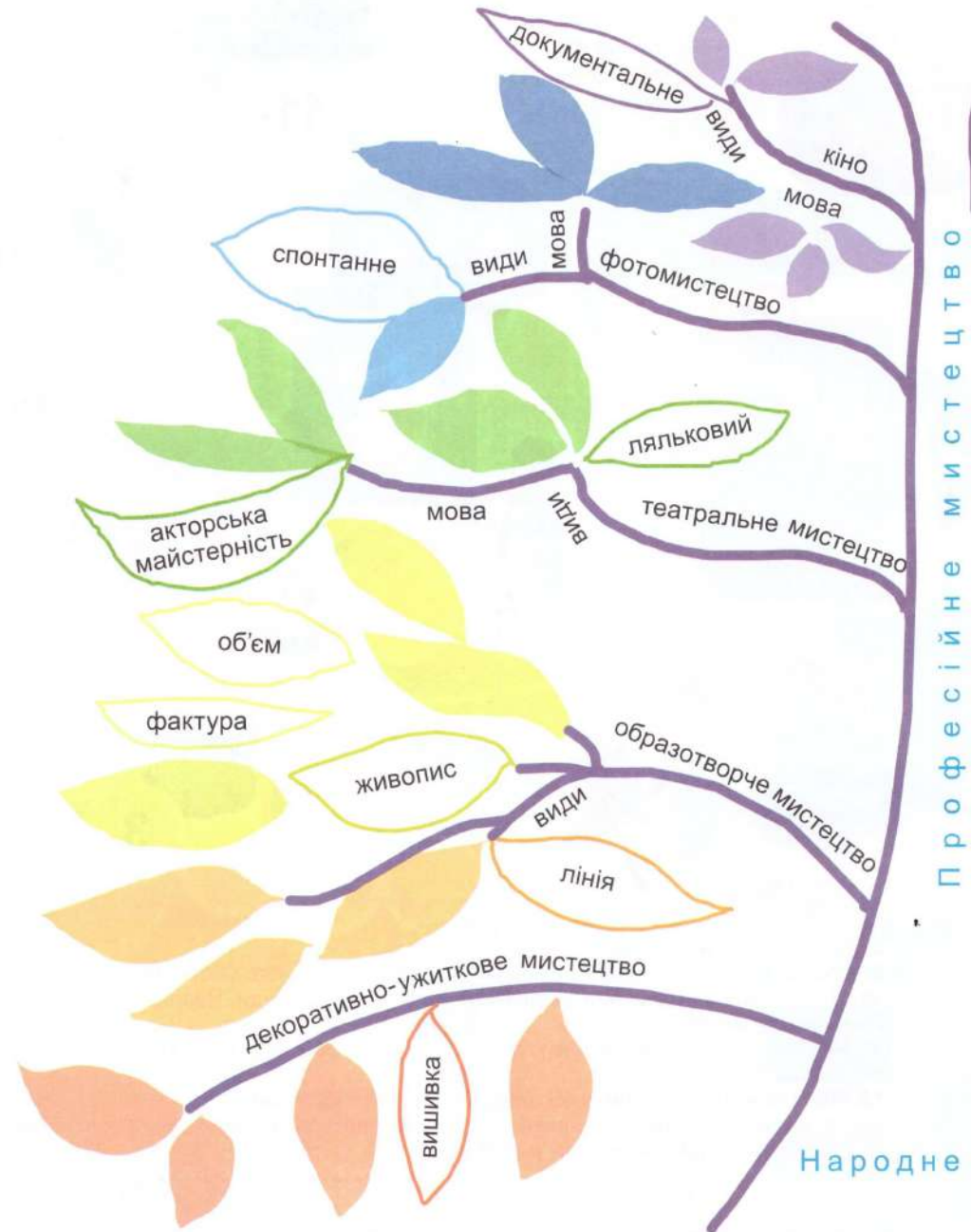

Я виконав / виконала половину
(і більше половини) завдань

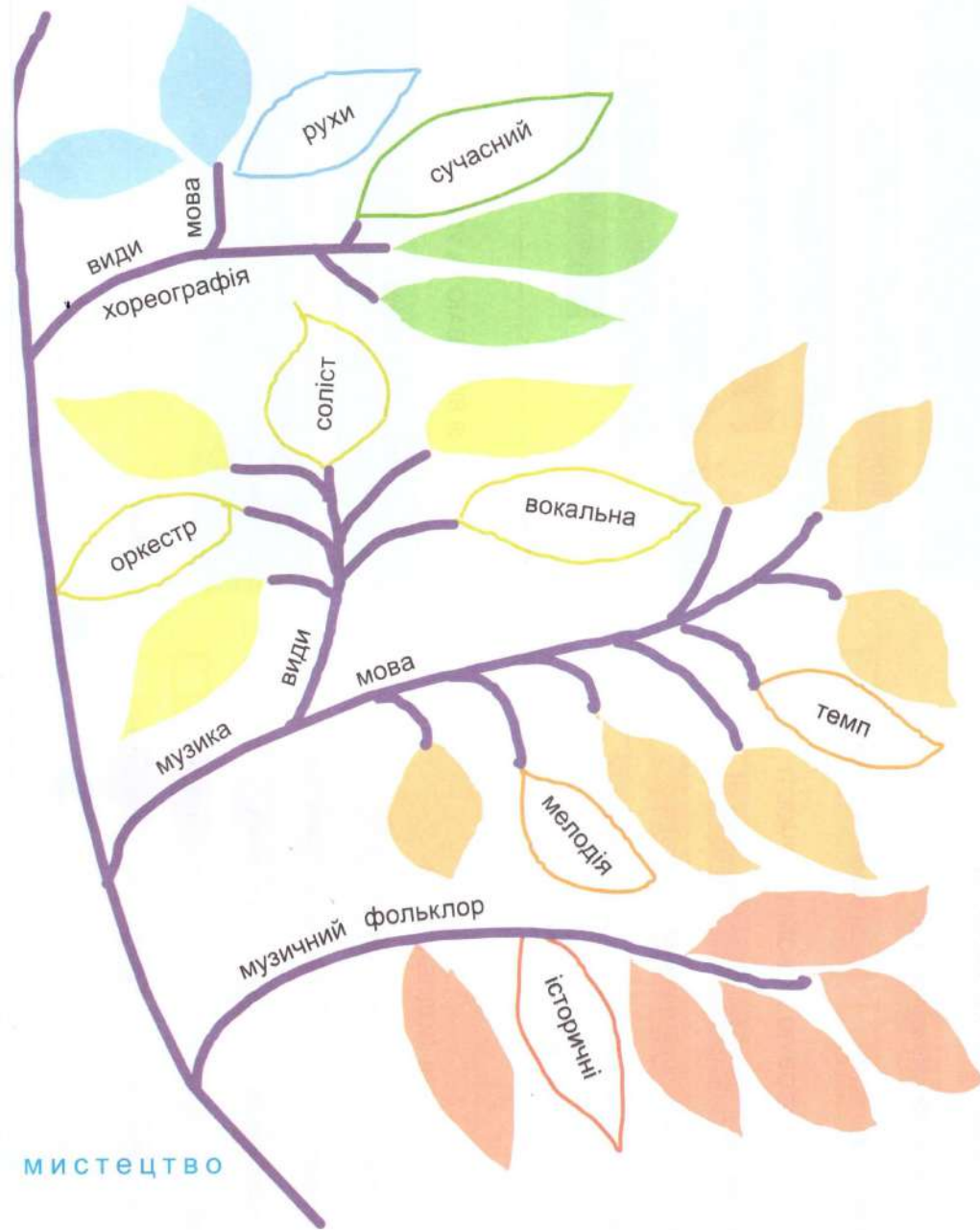
Я впорався / впоралася
з усіма завданнями

Закінчи створення інтелект-карти «**Види і мова мистецтва**». Проаналізуй зображення. При домальовуй додаткові листочки, прикрашай «дерево» з

Довідка: витинання, різьблення, гончарство, розпис, народна іграшка, графіка, крапка, штрих, ський рух, грим, костюм, декорації, постановочне фото, ракурс, план, композиція, кадр, худож штрих, тембр, регістр, інструментальна, ансамбль, хор, бальний, народний, класичний, пласті

гадай вивчене на уроках мистецтва впродовж навчального року і закінчи «дерево мистецтв» (а власним бажанням). За потреби користуйся довідкою.

іх, пляма, колір, скульптура, рельєф, пропорції, драматичний, музичний, акторська мова, актор-
не, анімаційне, календарно-обрядові, ліричні, жартівливі, коліскові, ритм, темп, лад, динаміка,
іка, міміка.

САМООЦІНКА ДОСЯГНЕНЬ

Я ЗНАЮ І РОЗРІЗНЯЮ

види музичного мистецтва

види образотворчого мистецтва

види сценічних мистецтв

види екранних мистецтв

Я ЗАСТОСОВУЮ У СВОЇЙ ТВОРЧОСТІ

засоби виразовості музичного мистецтва

засоби виразовості образотворчого мистецтва

засоби виразовості сценічних мистецтв

цифрові технології

Інше _____

МЕНІ ПОДОБАЄТЬСЯ

співати

слухати музику

імпровізувати на дитячих музичних інструментах

передавати образи музики в малюнках

малювати

ліпити

створювати аплікації

імпровізувати до співу

відтворювати різні ритми

Я ХОЧУ

навчитися різних видів декоративно-ужиткового мистецтва

навчитися створювати 3D-анімації

відвідувати художні виставки, музеї

творити в різних графічних редакторах

навчитися гарно співати

грати на музичному інструменті

відвідувати концерти, театри

Інше _____

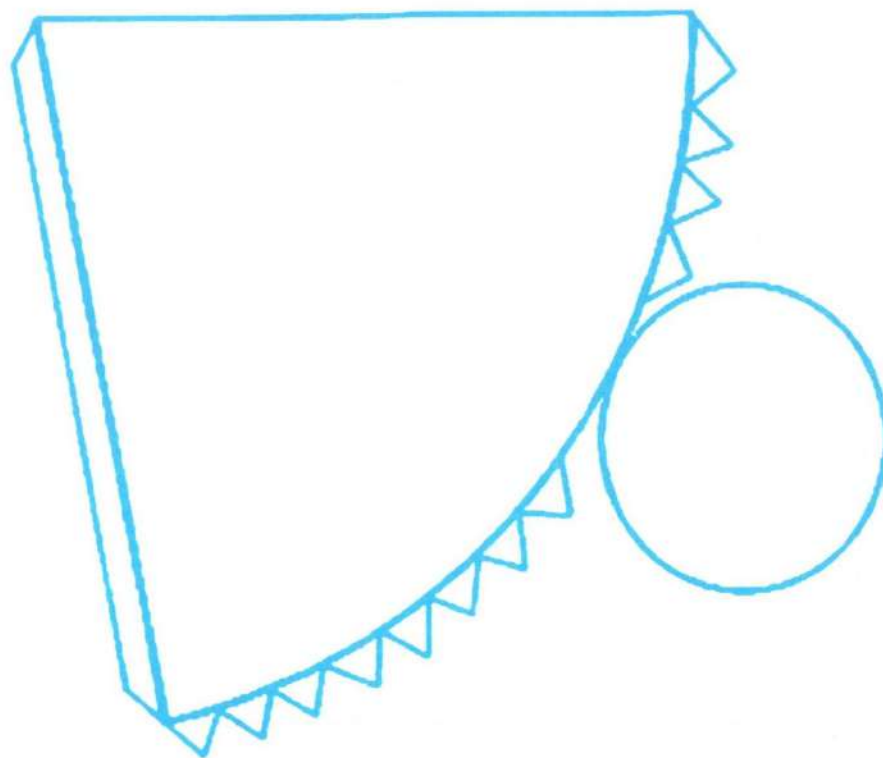
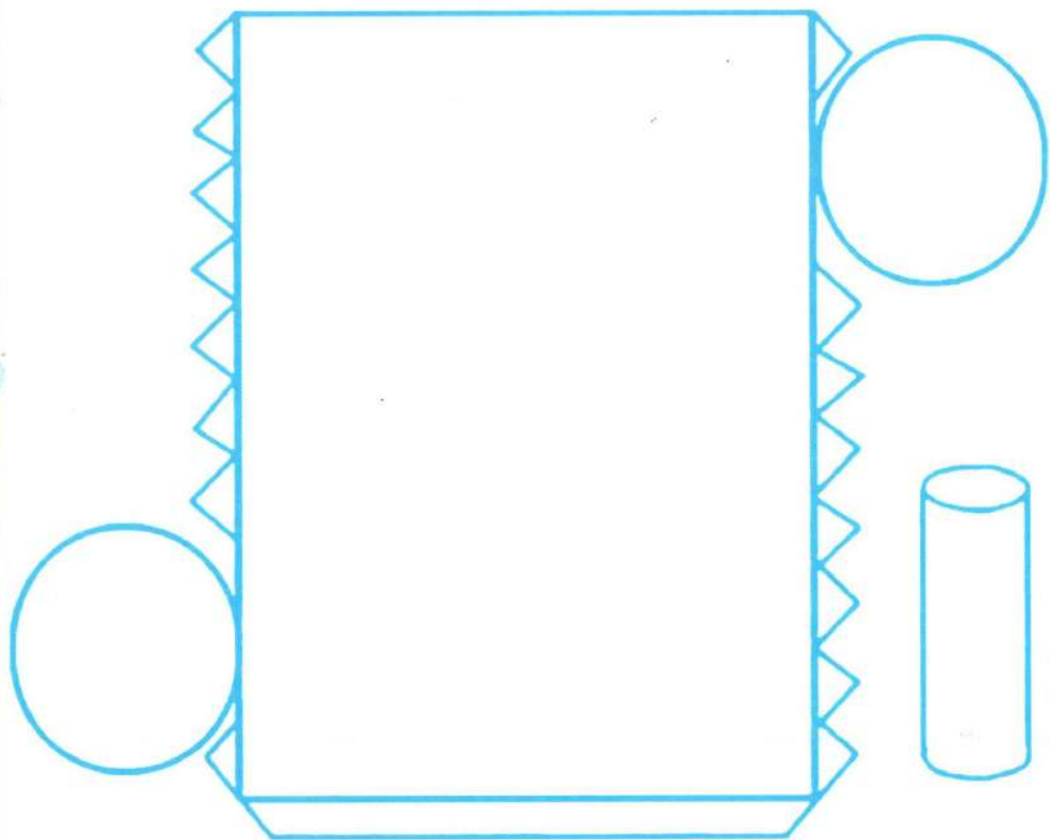
Я ВІДЧУВАЮ ТА УСВІДОМЛЮ

споріднені образи й настрої в різних видах мистецтва

взаємодію мистецтв: образотворчого, декоративно-ужиткового, архітектури, музики, театру, кіно, літератури

Інше _____

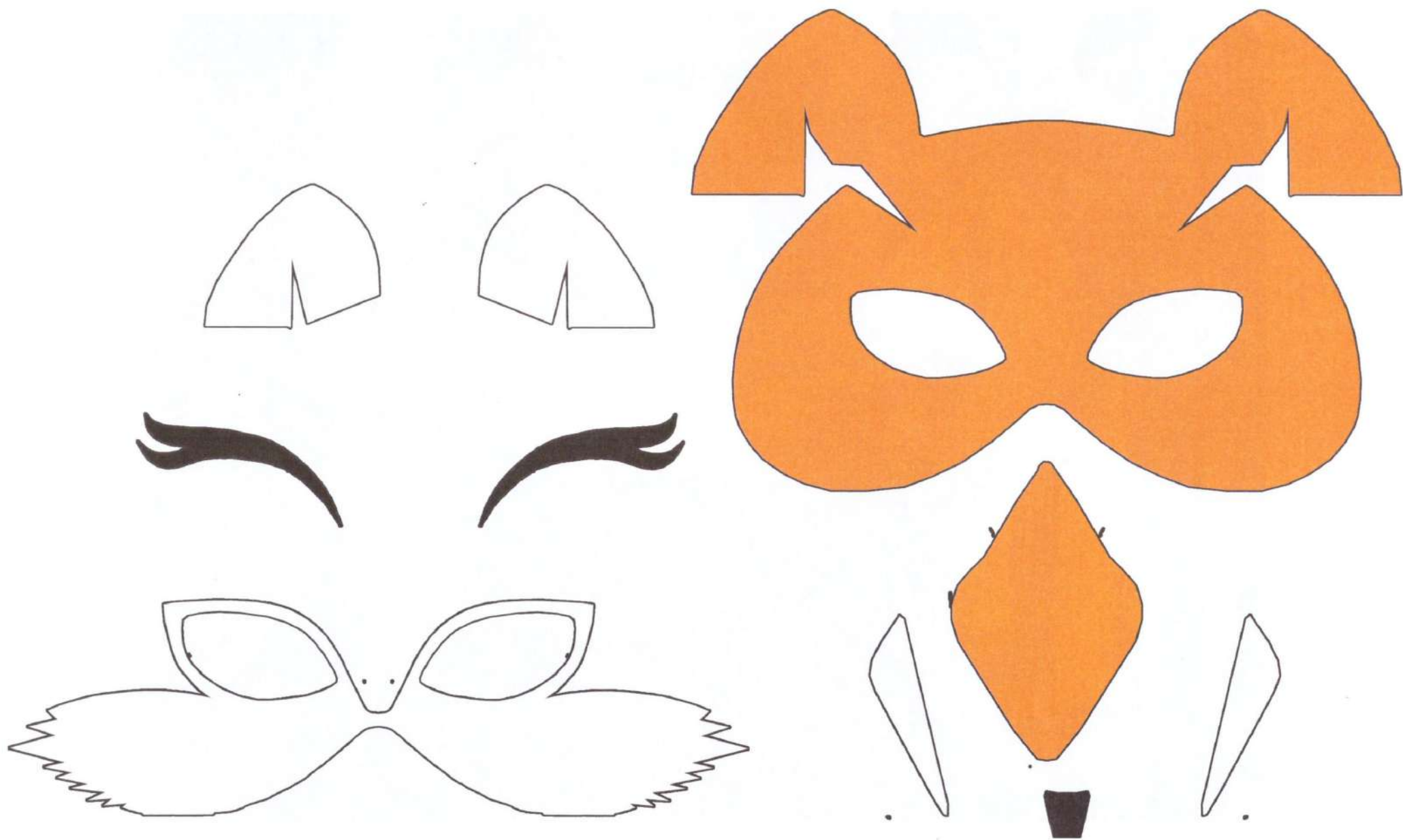
Додаток. Шаблони до завдання 3, с. 33

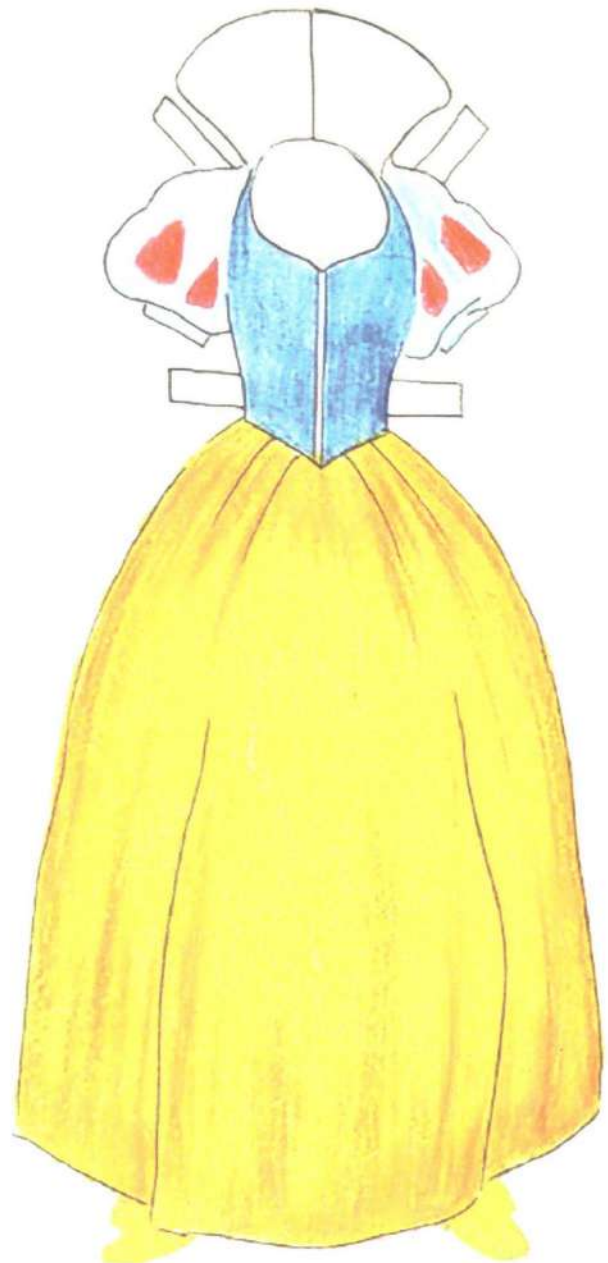
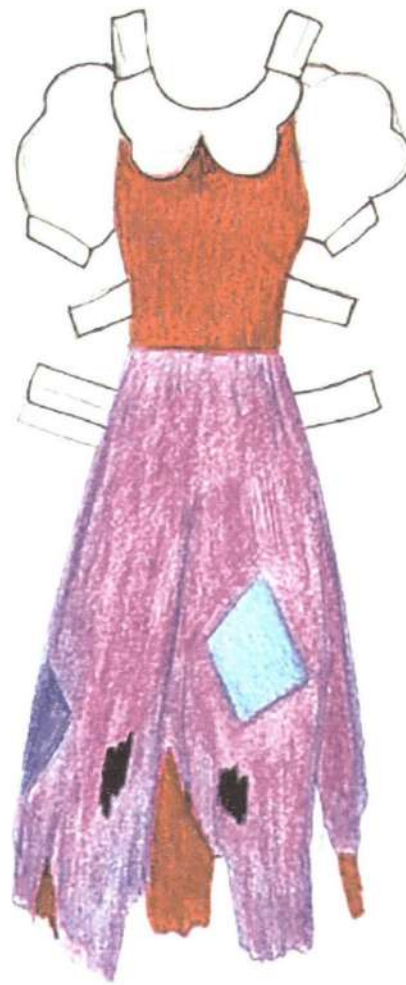
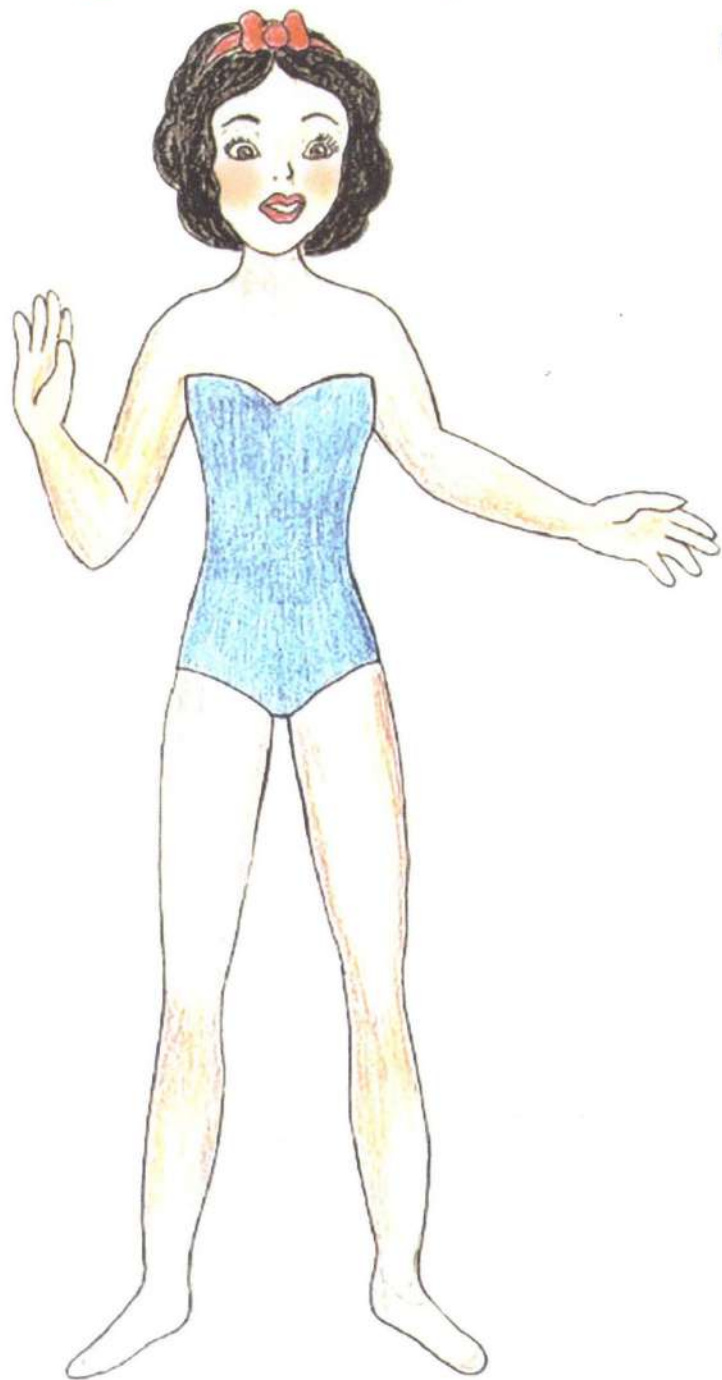

Шаблони до завдання 3, с. 36

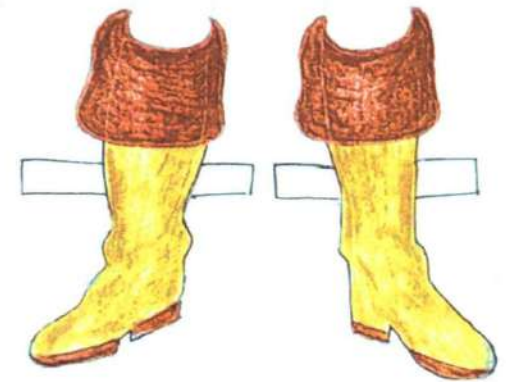
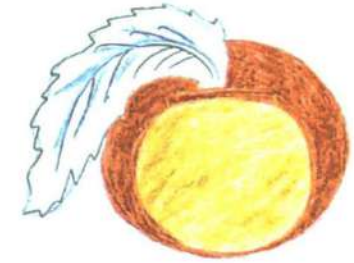
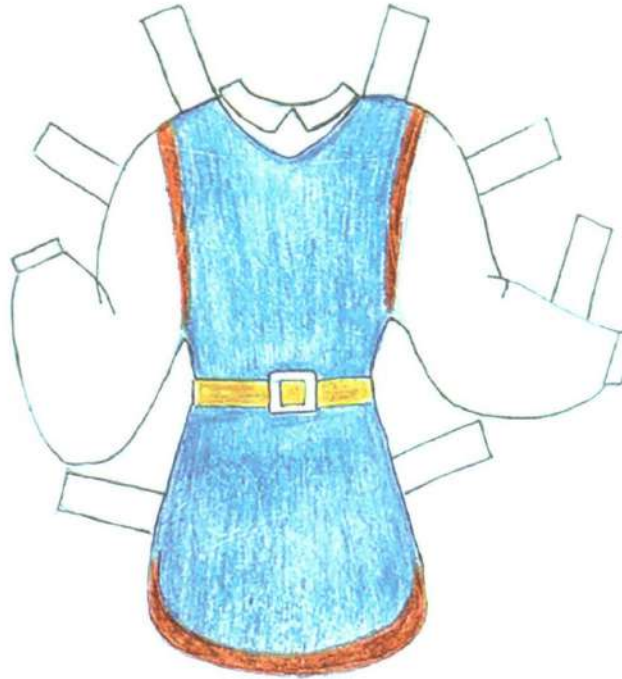

Шаблони до завдання 4, с. 39

Шаблони до завдання 4, с. 39

ЗМІСТ

Народне і професійне мистецтво

Мистецтво навколо	2
Народження мистецтва	4
Від народних джерел	6, 8
Мистецтво і спілкування	10, 12
Мистецтво і довкілля	14, 16
Різнобарв'я багатоголосся в мистецтві	18, 20
Почути і побачити мистецтво	22, 24
Середовище, наповнене мистецтвом	26, 27
Гра «Професійне мистецтво»	28

Взаємодія і синтез мистецтв

Дружнє єднання у творчій співпраці	30, 32
Театр та архітектура	33, 34
Мистецтво перевтілень і дизайн	35, 36, 38, 39
Народні та хореографічні візерунки	40, 41
Мистецтво через об'єктив камери	42, 43, 44, 46
Мистецтво видовищ	48
Гра «Різні види мистецтва»	50
Інтелект-карта «Види і мова мистецтва»	52
Самооцінка досягнень	54
Додаток	55

Навчальне видання

ГАЙДАМАКА Олена Василівна
ЛЄМЕШЕВА Наталія Андріївна

АЛЬБОМ З МИСТЕЦТВА

Навчальний посібник інтегрованого курсу
для 5-го класу закладів загальної середньої освіти

Схвалено для використання в освітньому процесі

Відповідальна за випуск, редактор *Алла Кравченко*
Обкладинка, макет, художнє оформлення,
підготовка ілюстрацій до друку *Юлії Куц*
Педагогічні малюнки *Наталії Лемешеві*
Коректор *Інна Борік*
Комп'ютерна верстка *Клари Шалигіної*

Формат 60×84/8.

Ум. друк. арк. 7,44. Обл.-вид. арк. 6,7.

Тираж 5020 пр. Вид. № 2299.

Зам. № 12580.

Видавничий дім «Генеза», вул. Тимошенка, 2-л, м. Київ, 04212.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 7593 від 08.02.2022.

Виготовлено на ТОВ «Поліпрінт», вул. Лугова, 1-а, м. Київ, 04073.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 1250 від 27.02.2003.

НАВЧАЙМОСЯ
В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ
РАЗОМ З ВИДАВНИЧИМ ДОМОМ
«ГЕНЕЗА»

Пропонуємо навчально-методичний комплект
«МИСТЕЦТВО. 5 КЛАС»

авторок Олени Гайдамаки та Наталії Лемешевої

- Підручник «Мистецтво»
(авт. Олена Гайдамака, Наталія Лемешева)
- Навчальний посібник «Альбом з мистецтва»
з навчальним відео (авт. Олена Гайдамака, Наталія Лемешева)
- Електронні додатки до підручника:
 - орієнтовне календарно-тематичне планування;
 - навчальна програма «Мистецтво. 5 кл.» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти, створена на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 5–6 кл.» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт.: Масол Л.М., Просіна О.В.);
 - тестові завдання – оцінювальний інструментарій рівня сформованості пізнавального компоненту очікуваних результатів навчання;
 - нотний додаток;
 - презентації уроків;
 - навчальні вебінари;
 - аудіо- та відеоматеріали.

<https://cutt.ly/bXavrVF>

МАЙБУТНЄ ЗА НАМИ!
3 питань придбання звертайтеся

ТОВ «Видавничий дім «Гене́за»
тел.: (044) 426-71-81
e-mail: geneza@geneza.ua

ISBN 978-966-11-1308-3

Інтернет-магазин:
www.geneza.ua
тел.: (050) 336-99-97
e-mail: sales@tdvsesvit.com.ua